

Stichting Ondersteuning
Commissie Regionaal Overleg
Luchthaven Eelde

Meldingenloket vliegverkeer GAE

Meldingenrapportage

Tweede kwartaal 2019

Het Meldingenloket vliegverkeer GAE wordt mede mogelijk gemaakt door:

provincie Drenthe

Inleiding

Het Meldingenloket vliegverkeer GAE (hierna: loket) is ontstaan na uitvoerig beraad tussen de provincie Groningen, de provincie Drenthe, Groningen Airport Eelde (GAE) en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (toenmalige ministerie van Infrastructuur en Waterstaat).

Omwonenden kunnen met ingang van 1 januari 2015 bij het loket terecht met hun meldingen over vliegverkeer op, van/en of naar GAE.

Bevoegd gezag

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) is bevoegd gezag voor GAE.

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT¹) is als bevoegd gezag verantwoordelijk voor (onder meer) controle op de vliegtuigbewegingen in het luchtruim. Over de resultaten van de (milieu-)handhaving doet ILT één keer per jaar verslag aan het ministerie van IenW in de vorm van een handhavingsrapportage. Dit rapport richt zich op het zogenaamde gebruiksplanjaar van GAE dat loopt van 1 april van enig jaar tot 1 april van het daaropvolgende jaar en loopt daarmee niet synchroon met de meldingenrapportages van het loket.

Meldingenafhandeling en rapportage

Meldingen worden ingediend via het meldingenformulier op de website www.tmaeelde.nl. De ontvangst van een melding wordt bevestigd middels een autoreply bericht.

Het loket registreert de meldingen van omwonenden en analyseert deze gegevens, om inzicht te krijgen in de ondervonden hinder.

Het loket heeft toegang tot de NLR² FANOMOS2 dienst³ voor het raadplegen van vliegbewegingen rond GAE. Iedere melding wordt (indien mogelijk) aan de hand van de gegevens van FANOMOS2 gekoppeld aan een vliegbeweging.

Het loket kan, na consultatie met de Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL), meldingen aan ILT voordragen ter beoordeling. Afhankelijk van het onderzoek wordt de vlucht wel of niet door het loket doorgezonden aan de Luchtvaartpolitie. Wellicht ten overvloede wordt er hierbij op gewezen dat het loket geen bevoegd gezag is voor GAE en daarom geen oordeel kan vormen over mogelijke overtredingen.

Het loket maakt volgens afspraak van elk kwartaal en elk kalenderjaar een rapportage van de in het afgelopen kwartaal respectievelijk het afgelopen kalenderjaar ingediende meldingen. De meldingenrapportage wordt voorgelegd aan de Commissie regionaal overleg luchthaven Eelde (een onafhankelijk overlegorgaan van regionale en lokale overheden, bewoners en luchtvaartpartijen), zodat het inzicht in de ondervonden hinder hier terecht komt.

¹ Toezichthouder van het ministerie van IenW

² Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium

³ Flight track and Aircraft NOise MONitoring System2

Gebruiksgegevens Groningen Airport Eelde

Het aantal vliegbewegingen is in het tweede kwartaal van 2019 afgenomen ten opzichte van het tweede kwartaal van 2018 met 109 bewegingen (daling van 1 procent). Een daling is te zien bij de lijnvluchten, zakenvluchten, maatschappelijke vluchten en het overig verkeer. Een stijging is te zien bij de chartervluchten en de lesvluchten.

Tabel 1 Aantal vliegbewegingen Groningen Airport Eelde

Vluchtsoort	2e kwartaal 2019				2e kwartaal 2018			
	Totaal	april	mei	juni	Totaal	april	mei	juni
Chartervlucht	351	82	141	128	276	56	117	103
Lijnvlucht	527	171	186	170	918	291	319	308
Lesvlucht	3.516	1.476	1.202	838	3.130	1.081	944	1.105
Zakenvlucht	448	207	117	124	469	181	154	134
Maatschappelijke vlucht	800	246	256	298	895	284	318	293
Overig verkeer	3.188	806	1.201	1.181	3.251	1.162	1.117	972
Totaal	8.830	2.988	3.103	2.739	8.939	3.055	2.969	2.915

De MMT-helikopter vluchten⁴, ambulance vluchten⁵, politievluchten, militaire vluchten en overheidsvluchten vallen onder de categorie ‘Maatschappelijke vlucht’.

Tabel 2 Aantal vliegbewegingen Maatschappelijke vluchten GAE

Maatschappelijke vluchten	2e kwartaal 2019				2e kwartaal 2018			
	Totaal	april	mei	juni	Totaal	april	mei	juni
MMT-helikopter vluchten	693	222	211	260	745	240	262	243
Ambulance vluchten	45	16	19	10	90	18	36	36
Politievlucht	14	6	4	4	29	8	9	12
Militaire vlucht	48	2	22	24	29	18	11	0
Overheidsvlucht	0	0	0	0	2	0	0	2
Totaal	800	246	256	298	895	284	318	293

Meldingen

Het aantal ingediende meldingen is in het tweede kwartaal van 2019 afgenomen ten opzichte van het tweede kwartaal 2018, maar laat een stijging zien ten opzichte van het tweede kwartaal van 2017, 2016 en 2015.

Jaartal	Aantal meldingen 1e kwartaal	Aantal meldingen 2e kwartaal	Aantal meldingen 3e kwartaal	Aantal meldingen 4e kwartaal	Jaartotaal meldingen
2019	105	218	-	-	323
2018	228	299	240	207	974
2017	13	30	22	163	228
2016	34	22	46	5	107
2015	21	20	26	26	93

⁴ Mobiel Medisch Team helikopter vluchten. [Klik voor meer informatie over het MMT.](#)

⁵ Medische vluchten, of ambulance vluchten, zijn vluchten die worden uitgevoerd t.b.v. het vervoer van onder andere donororganen of transplantatieteam. Voor deze vluchten heeft GAE ontheffing, zodat deze ook buiten de reguliere openingstijden mogen worden uitgevoerd. Bron: [Groningen Airport Eelde](#)

In het tweede kwartaal van 2019 zijn 218 meldingen ontvangen, waarvan:

- 3 meldingen geen betrekking hebben op GAE;
- 1 melding heeft geen betrekking op hinder veroorzaakt door vliegverkeer binnen de terminal control area (TMA, het naderingsluchtverkeersleidingsgebied) van GAE;
- 5 meldingen zijn dubbel ingediend.

Deze 9 meldingen worden verder niet meegenomen in de rapportage.

Tabel 3 Totaal aantal ontvangen meldingen

Tweede kwartaal 2019	Totaal	Getraceerd		Niet getraceerd	Buiten TMA GAE	Dubbele melding
		GAE	Niet GAE			
april	75	65	2	7	0	1
mei	65	57	0	7	0	1
juni	78	61	1	12	1	3
Totaal	218	183	3	26	1	5

Het aantal ingediende meldingen, welke meegenomen worden in deze rapportage, (209) laat een daling zien in het tweede kwartaal van 2019 ten opzichte van het tweede kwartaal van 2018 (299). Echter een stijging ten opzichte van 2017, 2016 en 2015. Hetzelfde geldt voor het aantal melders.

Tabel 4 Aantal melders en meldingen

	Tweede kwartaal 2019	Tweede kwartaal 2018	Tweede kwartaal 2017	Tweede kwartaal 2016	Tweede kwartaal 2015
Totaal aantal melders	39	46	8	9	10
Totaal aantal meldingen	209	299	30	22	20

Tabel 5 Meldingen per melder

Aantal melders	Aantal meldingen	Totaal meldingen
1	62	62
1	47	47
1	34	34
1	9	9
2	6	12
1	5	5
1	4	4
1	3	3
3	2	6
27	1	27
39	Totaal	209

De meeste meldingen zijn ingediend met betrekking tot hinder in Donderen, Fochteloërveen en Oosterwolde.

Tabel 6 Meldingen per plaats waarneming

Plaats waarneming	Totaal	Getraceerd	Niet getraceerd
Donderen	65	62	3
Oosterwolde	47	45	2
Yde	44	31	13
Eelde	10	7	3
Fochteloo	9	9	0
Glimmen	7	6	1
Kropswolde	6	4	2
Norg	3	3	0
Groningen	3	2	1
Midlaren	3	3	0
Haren	2	2	0
Bunne	2	2	0
Zuidlaren	2	2	0
Paterswolde	1	1	0
Onnen	1	1	0
Assen	1	1	0
Balloo	1	0	1
Haule	1	1	0
De Punt	1	1	0
Totaal	209	183	26

De meldingen uit Donderen zijn ingediend door vijf melders (1 melder 53 meldingen, 1 melder 9 meldingen en 3 melders elk 1 melding). De meldingen uit Oosterwolde zijn ingediend door één melder. De meldingen uit Yde zijn ingediend door vijf melders (1 melder 34 meldingen, 1 melder 6 meldingen, 1 melder 2 meldingen en 2 melders elk 1 melding).

Bij het indienen van een melding dient de melder de aanleiding van de overlast aan te geven. Bij de meeste meldingen (25) is door de melder als aanleiding ‘Overvliegen’ aangegeven.

Tabel 7 Aanleiding overlast zoals aangegeven door melder

Aanleiding	2e kwartaal 2019				2e kwartaal 2018			
	Totaal	april	mei	juni	Totaal	april	mei	juni
Circuitvliegen	10	7	-	3	16	2	3	11
Laag overvliegen	51	20	6	25	45	8	15	22
Landen	48	18	14	16	4	-	3	1
Nachtvluht	7	4	2	1	11	4	4	3
Overvliegen	35	5	23	7	136	53	43	40
Rondvliegen	43	15	15	13	63	16	27	20
Starten	8	3	2	3	6	1	3	2
Anders	7	-	2	5	18	4	5	9
Totaal	209	72	64	73	299	88	103	108

Bij het merendeel van de 183 getraceerde meldingen betrof het lesvluchten (49), gevolgd door chartervluchten en overig verkeer (beide 39).

Tabel 8 Verdeling getraceerden naar vluchtsoort

Vluchtsoort	2e kwartaal 2019				2e kwartaal 2018			
	Totaal	april	mei	juni	Totaal	april	mei	juni
Ambulance vlucht	6	2	3	1	7	-	1	6
Chartervlucht	39	13	13	13	21	5	10	6
Lesvlucht	49	26	11	12	147	37	43	67
Lijnvlucht	29	7	10	12	8	3	5	-
Militaire vlucht	0	-	-	-	3	-	3	-
MMT-helikopter vlucht	11	5	1	5	9	2	4	3
Zakenvlucht	10	5	5	-	6	2	4	-
Overig verkeer	39	7	14	18	79	34	24	21
Onbekend toestel	0	-	-	-	1	-	1	-
Totaal	183	65	57	61	281	83	95	103

De meldingen met betrekking tot de MMT-helikopter zijn zonder persoonsgegevens besproken met het MMT (Mobiël Medisch Team).

Het betrof zes meldingen met betrekking tot medische vluchten (ambulance vluchten). Voor deze vluchten heeft GAE een ontheffing, zodat deze ook buiten de reguliere openingstijden mogen worden uitgevoerd. Op de [website](#) van GAE staat een overzicht van recente medische vluchten buiten de regulieren openingstijden. De vluchten stonden in het betreffende overzicht.

KLM Flight Academy traint tegenwoordig al haar studenten in Nederland. Het eenmotorig onderdeel is ondergebracht bij de Martinair Flight Academy. Het tweemotorig deel gebeurt nog steeds op Eelde. Sinds eind 2018 gebeurt dat op de Diamond DA42. Hiervan zijn nu 3 toestellen in gebruik en daarmee is de vloot compleet. De ervaringen zijn positief. De vliegtuigen zijn modern uitgerust en sluiten daarmee beter aan op het vervolgtraject. Ze zijn zuinig in het gebruik en vallen ook onder een veel gunstiger geluidscategorie.

Het eenmotorig gedeelte vindt plaats op de Socata TB10 en TB20. Deze vliegtuigen zijn gestationeerd op Lelystad, maar vliegen in het kader van de training wel regelmatig naar Eelde toe.⁶

Tabel 9 Verdeling getraceerden naar vliegschool

Maand	Meldingen 2e kwartaal 2019			Meldingen 2e kwartaal 2018		
	KLS	Martinair Vliegschool	Overig	KLS	Martinair Vliegschool	Overig
april	2	21	3	16	7	14
mei	3	3	5	18	4	21
juni	4	1	7	54	1	12
Totaal	9	25	15	88	12	47

⁶ Bron: KLM Flight Academy

Geconstateerde bijzonderheden

Gebruik meldingenformulier:

Alle ingediende meldingen zijn ingediend via het meldingenformulier op de website (www.tmaeelde.nl).

Het veld 'Toelichting' op het meldingenformulier kan gebruikt worden door de melder om een toelichting te geven.

Dit veld wordt vaak gebruikt om aan te geven dat er, naast het genoemde tijdstip op het meldingenformulier, vaker overlast heeft plaatsgevonden. Deze toelichtingen worden uiteraard geregistreerd, tijdstippen van overlast zijn echter nodig voor het raadplegen van vliegbewegingen.

Hawker Hunter F.6A:

Er zijn 11 meldingen ingediend welke gekoppeld konden worden aan vluchten uitgevoerd met een Hawker Hunter F.6A. Dit toestel wordt ingezet bij vliegshows. Zo ook bij de Oostwold Airshow op 9 en 10 juni 2019. Door meerdere melders werd een gevoel van angst omschreven en een gierend hard geluid.

Boeing 767-400ER:

Op 13 april is een melding ingediend over een vliegtuig welke ‘enorm lawaai’ maakte bij het opstijgen (Midlaren).

Het betrof een Boeing 767-400ER van de Amerikaanse maatschappij Delta Air Lines welke ingehuurd was om Amerikaanse manschappen op te halen, die in Nederland waren voor de oefening Frisian Flag. De vliegtuigen die deelnamen aan Frisian Flag, zoals gevechtsvliegtuigen en militaire transporttoestellen, maken standaard gebruik van vliegbasis Leeuwarden. Vliegbasis Leeuwarden beschikt niet over de juiste faciliteiten om zulke vliegtuigen af te handelen. Het was de eerste keer dat een Boeing 767-400 ER op Groningen Airport Eelde was.

Glimmen:

Een melder gaf aan dat tijdens een bijeenkomst van GAE vorig jaar verteld is dat vliegtuigen boven Glimmen op circa 650 meter moeten vliegen. Daarbij werd gevraagd of de formele vlieghoogte boven Glimmen doorgegeven/bevestigd kan worden.

Beide keren vloog het betreffende vliegtuig netjes zijn approach zoals het hoort. Glimmen ligt precies onder de aanvliegroute (final) voor baan 23. Volgens het 3 graden glijpad zouden alle vliegtuigen die een IFR⁷ nadering maken voor baan 23 bij Glimmen op ongeveer 640 voet moeten vliegen (dus geen meter).⁸

⁷ Het vliegverkeer dat ‘op instrumenten’ vliegt heet IFR-verkeer, waarbij IFR staat voor Instrument Flight Rules.

⁸ Bron: Luchtverkeersleiding Nederland.

MMT-helikopter:

Door meerdere melders is aangegeven dat de MMT-helikopter zich niet aan de voorgeschreven aan- en uitvliegroutes houdt en buiten de openingstijden ingezet is.

De helikopter van het Mobiel Medisch Team (MMT) wordt ingezet bij medisch spoedeisende noodsituaties. De opdracht hiertoe is door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport gegeven aan het UMCG (Universitair Medisch Centrum Groningen). Noodsituaties kunnen zich op elk willekeurig moment, 24/7, voordoen en daarom is de inzet van de MMT-helikopter niet uitsluitend gehouden aan de openstellingsuren van de luchthaven, maar kan op elk willekeurig uur uitvliegen t.b.v. de medische hulpverlening.

Het MMT is zich bewust van de geluidsoverlast die ze veroorzaken. De crew probeert actief direct omliggende woonkernen te vermijden. Dit betekent niet dat er niet langs dorpen in de directe omgeving wordt gevlogen, of over omliggende dorpskernen. De MMT-helikopter heeft geen vaste routes. Dit kan betekenen dat als de incident locatie in het verlengde van directe omwonenden van de luchthaven ligt dat deze dat als extra overlast ervaren, wat natuurlijk heel vervelend kan zijn.

Alle starts en landingen worden uitgevoerd conform de 'Performance' aanwijzingen van de fabrikant en de instructies van de verkeersleiding. Deze kan betekenen dat er na Take-off met een zekere snelheid wordt uitgeklimmen naar de kruishoogte. De bemanning kiest in overleg met de verkeersleiding een vertrekdirichting die rekening houdt met de wind en zo snel mogelijk, en veilig mogelijk, ter plaatse komen bij een slachtoffer in nood. Het is niet altijd zo dat de MMT-helikopter op de terugweg naar GAE geen spoed heeft. Er kan sprake zijn van een vervolgooproep waarbij eerst materialen aangevuld/getankt moet worden.⁹

Ambulance vluchten:

Er zijn meerdere meldingen ingediend over starten en landen van vliegtuigen buiten de openingstijden van de luchthaven.

Het betrof in alle gevallen medische vluchten, ambulance vluchten. Voor deze vluchten heeft GAE een ontheffing, zodat deze ook buiten de reguliere openingstijden mogen worden uitgevoerd.

⁹ Bron: Mobiel Medisch Team